

Braşovai Lapok

Ára 5 lej

Csütörtök
1931 * június 25

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

141. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lej

Megtört a jég

Megtört hát végre a jég, a szűkkeblű nacionalis elzárkózottság és korlátolt, rövidlátó ön-gésze. Mielőtt sor került volna rá, hogy Európa egyik legnagyobb államának kétségbeesett élniakarása rettenetes rianással felrobant, a belátás és a nemzetközi együttműködés melege szerencsére legyengítette feszítő és rombolással fenyegető erejét s felenyhítő, csendes zajlásnak indította.

Németország legkésőbb augusztus közepén hivatalos formában is be akarta jelenteni a jóvátételi fizetések beszüntetését, hivatkozással arra, hogy pénzügyi ereje gazdasági életének a lenyugozottsága és a világgazdasági válság következtében teljesen kimerült s a német nép minden további megterhelési kísérlete, úgy a belső, mint a külső béke legkomolyabb veszélyeztetésével járna. A német államférfiak mindezt már a híres chequersi találkozó alkalmával megdöbbentő nyomatékos-sággal értették meg az angol politika jelenlegi irányítóival s révükön az Amerikai Egyesült Államok kormányával.

Mint hogy a német jóvátételi problémát a győztes államok az utóbbi évek folyamán szoros összefüggésbe hozták Amerikával szemben fennálló háborús adósságaik törlesztésének az ügyével, Németország kisegítése ma már csak ezen át vált lehetséges. Hoover elnök deklarációja szerint tehát az USA kész annyi időre moratóriumot, haladékot adni a volt antant-államok háborús adósságaira, a mennyire ezek hajlandók lemondani Németország jóvátételi fizetéseinek feltételes részéről. Egyelőre csak egy évről van szó. Ezalatt, — Amerika részvételével is, — nagy nemzetközi értekezlet ül össze, előreláthatólag Genfben s azon beható vizsgálat alá kerül nemcsak a német jóvátételek egész kérdés-komplexuma, hanem a világgazdasági válság minden égető problémája. S miután ezen a konferencián már nem Franciaország, hanem szinte döntőbírói szerepben Amerika és Anglia fogja a szót vinni, bizonyos, hogy sokkal több reális eredményt hoz majd, mint a francia vezetés alatt eddig végbement konferenciák hosszú, fárasztó sorozata.

Ebből a szempontból a csak egy esztendő haladékának is korszakalkotó jelentősége van. Új éráját nyitja meg a tényleges nemzetközi együttműködésnek, amely ezután nem merül ki frázisokban, hanem tettekben nyilvánul meg.

Nem kell persze hinni, hogy Hoover elnök, illetőleg az amerikai kormányt fenkölt idealizmus vezette ennek az elhatározó, történelmi súlyú lépésnek a megtételénél. Az USA-nak legfőbb érdeke, hogy Európában és különösen Németországban lehetővé váljék a normális, békés munka. Az amerikai pénzpiac egyrészt közel 4400 milliárd lejnyi tőkével van érdekelve a német közgazdaságban, másrészt az USA egészségétlenül felhalmozódott aranykészlete fokozott tőke-exportot kíván. Ez nyilvánvaló abból, hogy amíg az Amerikai Egyesült Államoknak az aranykészlete 4 ezer 200 millió dollárt, Franciaországé pedig több, mint 2 ezer millió dollár értékű lett ki az év elején, addig Németországé csak 520 milliót, Olaszországé 280-at, sőt Angliáé, Európa egykori vezető bankárja is csak 780 milliót. A német aranykészlet az utóbbi időben olyan rohamosan csökkent, hogy már-már veszélyeztetni kezdte a márka stabilitását.

Németország hatalmas termelő- és fogyasztó-képességét valósággal megbénította ez az aranyhiány. Franciaország csak politikai kölcsönöket ad s hegemonisztikus törekvései csak hozzájárulnak a válság kimélyítéséhez. Ezért eminens érdeke Amerikának és Angliának, hogy véget vessenek az elvakultan önző francia politikának és egyeduralomnak s olyan viszonyokat teremtsenek Németországban és általában Európában, amelyek szabadabbá teszik a gazdasági erők játékát.

A jóvátételi terhek bekövetkező felfüggesztésével a német birodalom életlehetőségei nagy mértékben feljavulnak s széles horizontokat nyerne. Nemcsak gazdaságilag, hanem politikailag is. Felszabadult karjaival a német nép sokkal erőteljesebben fogja érvényesíteni súlyát az európai és világpolitika terén is. A legyőzött népek egyenjogúságáért és a békediktátumok méltánytalanságaiért a kiküszöböléséért folyó harc élén az angol-szász erőkkel támogatással háta mögött, minden bizonytalanság nélkül, minden sikereket fog elérni a francia makacssággal szemben, amely főoka annak, hogy a bajok idáig mérgesedtek.

A belpolitika nagy szenzációja:

Bukarest, június 23.

A politikai életnek páratlan s egyben teljesen váratlan szenzációja van:

Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke lemondott elnöki tisztségéről, mandátumát is a pártvezetőség rendelkezésére bocsátotta s bejelentette, hogy visszavonhatatlan elhatározással egyszersmindenkorra visszavonul az aktív politikától.

Ez eseményről, mely az új Romániának talán legnagyobb politikai vezérférfiát vonja el a közéleti szerepléstől, bukaresti szerkesztőseink a következőket jelenti:

Tegnap reggel a nemzeti parasztpárt vezetősége Maniu Gyula lakásán ülést tartott. Ezen az ülésen Maniu Gyula közölte a vezetőséggel azt a visszavonhatatlan elhatározását, hogy

a pártelnökségről lemond.

Maniu ezt a tervét már több ízben közölte bizalmasabb barátaival, döntésre azonban csak most érett meg a dolog.

A pártvezetőség összes tagjai hosszas vitával, meggyőzéssel, ellenérvekkel igyekeztek Maniut rábírní arra, hogy álljon el lemondási szándékától. Maniu azonban hajthatatlan maradt. Jellemző, hogy a lemondás feletti vita négy óra hosszáig tartott.

Lemondott a pártelnökségről és mandátumát a párt rendelkezésére bocsátotta

Az ülés után az újságírók megrohan-ták Mihalachét, aki azonban csak eny-nyit mondott:

— Semmiféle információt sem adha-tok... kérdezzétek meg Maniut!

Ilyenképpen, amibár a lemondás már a délelőtti folyamán befejezett tény volt, semmi sem szűrődött ki a nyilvánosság-ra s a közvélemény csak akkor értesült az eseményekről, amikor Maniu késő este két levelet juttatott el a pártvezetőséghez, egyiket Mihalache, másikat Madgearu címére. Ezeket a leveleket, melyek a lemondást publikálták, még az éjszaka folyamán nyilvánosságra hozták.

Maniu levele Mihalachehoz

Az első levél szövege a következő:

DRÁGA MIHALACHE URAM!

A június 20-án és 22-én megtartott üléseken volt szerencsém a pártvezetőséggel közölni, hogy elhatároztam végleges visszavonulást az aktív politikai életből s ennek következtében benyújtottam a nemzeti parasztpárt, valamint pártunk erdélyi és bánáti szekciójának elnöki tisztségéről való lemondásomat.

Mélyen megindított Önnek, valamint az összes kollégáknak, akik a pártvezetőséget alkotják, az az alhatatos törekvése, hogy lemondási szándékomat megváltoztassák. Sajnálom, hogy ez azonban nem változtathatta meg elhatározásomat, melyet hosszas és érett megfontolás után hoztam meg.

Azt a külföldről való visszatértem után rövid idővel megszületett szándékomat, hogy visszavonulok az aktív politikai életből, idejében közöltem Önnek. Közbejövén azonban a választások az új törvényhozó testületek megalkotására, úgy gondoltam, hogy helyemet nem hagyhatom el a nehéz harcban abban a pillanatában, mely döntő pártunk erejének és hasznosságának szempontjából, valamint az ország közvéleményével való elszakíthatatlan kapcsolatainak szempontjából. Miután pártunk a választásokon erőteljesen megállotta a sarat, semmi sem akadályozhat meg többé elhatározásom végrehajtásában.

Különleges elégtétel részemre, hogy megállapíthatom, miszerint önök között, mármint egyrészt a pártvezetőség, másrészt én közöttem semmi nézeteltérés sincs a követendő célokat, eszközöket és taktikákat illetően, melyeket cél-szerűen alkalmaznunk kell. Harmonikus és semmitől sem zavart, az ország érdekében megvalósított összműködésünk részemre a legdrágább emlék marad: ezért olthatatlan hálával fogok visszagondolni Önökre.

Természetesen hajthatatlan és hű tagja maradok a pártnak, amelyben születtem és amelyhez, eltekintve a közel négy évtizedes munkától, vérem szava és az ősi hagyomány is kötöz engem.

Abban a magas megtiszteltetésben részesültem, hogy képviselőnek választottak meg Alsófehér és Szilágy-megyékben. Az Alsófehér-megyei mandátumot tartom meg. Mellékelem egyben a kamarából való lemondásomat és kérem Önt, szíveskedjék azt a képviselőház elnökségének abban a pillanatban bemutatni, amelyet megfelelőnek tart majd, hogy a dicső Alsófehér-megye ne maradjon a törvényhozó testületekben képviselő nélkül.

Megbízom Önt az elnöki teendő ellátásával s egyben kérem, szíveskedjék haladék nélkül összehívni pártunk végrehajtó-bizottságát az új elnök megválasztása céljából.

Kérem Önt, drága Mihalache ur, fogadja személyesen is legmélyebb érzelmeimnek, legőszintébb háláimnak kifejezését végtelenül értékes, mindig őszinte és lojális támogatásáért, mellyel rendelkezéseimre állott mindig, hogy megfelelőleg azoknak a nehéz feladatoknak, amelyekkel megbíztak az Önök bízalma.

S egyben kérem arra is, hogy közölje a pártvezetőséggel az összes kollégákkal alhatatlan háláérzeteimet és meleg emlékeimet a nehéz, de felcélhatatlan és győzelemkoronázta harcokért, melyeket az Ország és a Trón érdekében vittünk.

Bukarest, 1931. június 22.

MANIU GYULA (s. k.)

Ezzel a levéllel egyidejűleg Maniu még egy levelet írt, melyet Madgearuhoz, a nemzeti parasztpárt főtitkárához intézett.

Maniu levele Madgearuhoz

Ennek a levélnek a szövege a következő:

Bukarest, 1931 június 22

Drága Madgearu Uram!

Azon elhatározásom következményeképpen, hogy a politikai életből visszavonulok, a másolatban mellékeltem levelet intéztem Mihalache urhoz, pártunk első alelnökéhez. Kérem Önt, rendelje el a e levélnek a „Dreptatea”-ban való közlését s egyben közölje azt a többi fővárosi lapokkal is.

A pártnak az irattára és doszárjai Ön-nél vannak, néhány korábbi íráson kívül, melyeket szerencsém lesz átadni Ön-nek.

A párt pénzügyei nem tartoznak határolásba és ennek következtében nem igazgattam és nem is láttam el so-ha a párt pénzügyeit és alapjait.

Felhasználok egyben az alkalmat, hogy kifejezzem Önnek, drága Madgearu uram, minden elismerésemet és minden hálámat azért a csodálatos munkáért, melyet Ön kifejtett a nem-

zetiparasztpárt megszervezése és a fu-zió megvalósítása érdekében annak ide-jén, összeolvasztva a mi pártunkat egy és immár szétválaszthatatlan testté. — Ugyis, mint a párt vezértitkára, s ugys, mint miniszter annyi fontos miniszle-riumban rendkívüli képzettségű, becsü-leles és a mi állami létünk ujjaszületési, ujjaszervezési eszméinek hű vezetője és szolgálja volt, amiért fogadja legőszin-tébb hálámat.

A legszívből jövő üdvözléttel

Maniu Gyula (s. k.)

Hogyan magyarázzák a lemondást?

Amint a fenti két levélből is látszik, Maniuban már régebbi idő óta megérett a lemondás szándéka. Érdekes azonban, hogy Maniu lemondásának indokairól nem akar semmiféle felvilágosítást sem adni, sőt indoklásra még legbizalmasabb barátai és a pártvezetőség előtt sem volt hajlandó. Mikor a vezetőség tagjai állhatatosan sürgették, hogy okolja meg a döntő lépést, a volt miniszterelnök csak ennyit mondott:

— Azt hiszem, a pártnak az érdeke, hogy én visszavonuljak!

Az Adeverul ma a következőket írja:

„E nyilatkozat minden szükségesége ellenére Maniu magatartása megmagyarázható. Elegendő, ha Vajda Sándor politikai helyzetére gondolunk: visszautasítására a választásokon való részvétel kérdésében. A régi barátságára, ami Maniut Vajdához fűzi. Arra a speciális helyzetre, mely az erdélyi politikusok számára az utóbbi időben teremtődött, — s máris megérthetjük ennek a lemondásnak igazi értelmét, mely nem fáradtságot, hanem tiltakozó magatartást jelent.”

Ugyancsak az Adeverul azt írja, hogy egy pártelnök két esetben mondhat le. Az egyik eset az, hogy ha belső ellentétbe kerül saját pártjával, a másik eset viszont az, amikor az alkotmányos tényezővel kerül olyan konfliktusba, amely megakadályozza a kormányzásban. Maniu levelei elárulják, hogy a pártnak belülről nincs baj. Tehát a szisztémával, a rendszerrel került ellentétbe.

Az Adeverul kitűnő publicistája, Scrutator, nagy cikkben foglalkozik a lemondással. Azt írja, hogy a pártvezetőség tegnap egész éjjel és ma délelőtt egyfolytában igyekezett arra rábírni Maniut, hogy álljon el szándékától. Maniu nem engedett. Scrutator értesülése szerint egyelőre nem állítanak utódot helyébe.

Ugyancsak az Adeverul értesülése szerint a nemzeti parasztpárt

országsszerte szimpátia tüntetésekre készül Maniu mellett.

A párt így akarja kifejezésre juttatni azt, hogy a közvélemény igenis demokratikus, parlamentáris és alkotmányos alapon áll. Ebből kiindulva Maniu lemondása úgy tekinthető, mint alkalomnyújtás a népnek arra, hogy akarata a szabadság mellett nyilvánítsa ki s hogy az önkény felbukkanó terveivel szemben leszögezze ellenállását.

Nyilatkoznak a pártvezérek

Maniu lemondása a fővárosban a legváratlanabb szenzáció bombaerejével hatott. A pártvezérek azonnal hozzászóltak a politika e nagy fordulathoz, nyilatkozataik lényeges részét a következőkben ismertetjük:

Stere: Maniu lemondásával hibát követ el. Még pedig ugyanazt a hibát, amit az én lemondásomkor követett el. Egyet azonban le kell szögeznünk: Erdély az erdélyiek nélkül, Beszarábia a beszarábiaiak nélkül nem élhet. Részemről bizonyosra veszem, hogy az illetékesek ezt meg fogják érteni.

Lupu: Maniu lemondása rendkívül súlyos tény. Nem is akarom elhinni, hogy végleges. A lemondás, amely Vajda Sándor izolálását követi, azt mutatja, hogy hallatlan súlyos jelenségekkel állunk szemben.

Goga: Maniu lemondása mély és megszégyenítő okokra vezethető vissza. Ez okokat nem aktuális eseményekben kell keresnünk, hanem tavaly őszre kell visszanyúlunk, hogy megértsük azt, aki jól ismeri a dolgokat, az előtt nem lehet kétséges, hogy a lemondás ezidő tájban ért meg. Maniu tavaly ősszel bizonyos tekintetben politikailag izolálódott. Pártja nem követte őt az ellenzékbe s így ellenállhatatlanul kicsúszott a kezéből. Ezzel kezdődött meg Maniu politikai agóniája. Távol külföldi útja, az a tény, hogy pártjával nem tartott belső összeköttetést,

hogy nem akarta átvenni a vezetést, Vajda visszahúzódása s ezer más jel is nyilván mutatták, hogy Maniu látta már erősít és a nemzeti parasztpárt válságát. Ez a lemondás nem más, mint a meglevő helyzet felszámolása.

Bratianu György: Maniu lemondása rendkívüli jelentőségű tény, amelynek súlyos következményei lehetnek.

A nemzeti parasztpárt közeli programja

A megváltozott helyzet következtében a nemzeti parasztpárt a közel napokra különleges akcioprogramot állított össze, a

Hírek Averescu marsall lemondásáról

A ma délutáni lapok Maniu lemondásával egyidejűleg azt közlik, hogy a politikai élettől való visszavonulás szándéka megérett Averescu marsallban is. A marsall néhány nappal ezelőtt közölte ezt a szándékát bizalmas barátjaival, valamint pártja vezető bizottságának tagjaival. —

Maniu levele Vajdához

Maniu Gyula Vajdát, legbensőbb barátját is levélben értesítette nagy horderejű elhatározásáról. Levele, amelynek keltezése „Bucuresti, 22 jun. 1931”, így szól:

Kedves Barátom!

„Elhatároztam, anint ezt Neked előzőleg már jeleztem hogy kilépek a politikai életből. Elhatározásomat levélben közöltem Mihalach-nal. E levélnek a másolatát mellékelem. Visszavonulásom logikus következménye az is, hogy lemondok az elnöki tisztségről, még az erdélyi és bánági csoportok elnökségéről is. Arra kérek tehát, hogy szíveskedj az alapszabályok szerint összehívni az erdélyi és bánági csoportok vezetőségét, hogy válasszanak maguknak új elnököt s kielégítően vezessék tovább az ügyeket.

Kérlek, Kedves Barátom, fogadd őszinte köszönetemet azért a segítségért, amiben mindig részesítettél s ezzel lehetővé tetted, hogy súlyos kötelességemnek eleget tudjak tenni. Azt a meleg és őszinte barátságot köszönöm,

melynek jelentősebb mozzanatait a következők:

Holnap, szerdán délelőtt 9 órakor a vezetőség Mihalache lakásán ül össze. Ezt követően 12 órakor Mironescu volt lakásán lesz értekezlet. Pénteken délelőtt 10 órára összehívják a párt végrehajtó bizottságát, amelynek az eseményekkel kapcsolatban döntenie kell.

E pillanatban úgy látszik, hogy a végrehajtóbizottság vissza fogja utasítani a lemondást, s a párt vezetését ideiglenes elnökségre ruházza át. A vezetőség Bukarestben is nagy tüntetéseket készül rendezni, amelyek — így írja az Adeverul — győzelmi jellegűek lesznek.

Ugy, barátai, mint a pártvezetőség tagok mereven szembeszegődtek a lemondási szándékkal. Averescu azonban állhatatosan kitart terve mellett. A pártvezetőség szimpátiatüntetésekkel igyekszik a marsallt rábírni elhatározásának megváltoztatására.

amit politikai életünk kezdetétől, 40 éven keresztül, megszakítás nélkül élveztem a Részéről.

Testőeri szeretettel köszönt

Maniu Gyula.

„Miért mondott le!”

Azokban a szinte leírhatatlanul izgalmas órákban, amikor Bukarest politikai köreiben elterjedt Maniu visszavonulása szinte hihetetlen híre, az Adeverul politikai munkatársa felkereste a már-már legendás tiszteletnek örvendő pártvezért s egyenesen tette fel a kérdést:

— Azt mondja meg, Elnök Úr, hogy miért mondott le?

— Azt hiszem, — felelte Maniu — pártom érdekében jobb, ha visszavonulok...

— De miért? Miért?

Maniu lehajtotta a fejét. Aztán elhárító mozdulattal tett a kezével. Egyetlen további kérdésre sem volt hajlandó többé válaszolni.

Óriási konsternáció Kolozsváron

Kolozsvár, június 23.

Maniu lemondásának híre Kolozsváron óriási konsternációt keltett. A nemzeti parasztpárt itteni vezetői tegnap este rendkívüli ülésre ültek össze és két órán át találgatták Maniu lemondásának okát, amelyre azonban nem tudtak feleletet adni.

Alkalmunk volt beszélni a párt egyik korifeusával, aki a következővel ma-

A tények szerint lehetséges:

Jégházban, fókahuson éli három év óta eszkimóéletét a Rudolf-szigetekre behuzódott Amundsen

Óriási érdeklődés közepette indul felkutatására a „Malygin” orosz hajó

Brassó, június 23.

Néhány nappal ezelőtt közöltük Pál amerikai sarkkutatónak, a háromévvél ezelőtt eltűnt Amundsen legjobb barátjának feltűnésteltő táviratát az északsarki utra készenálló „Malygin” orosz jégtörő parancsnokához, akit arra kér, fordítson utján nagy figyelmet a Rudolf-szigetek átkutatására, mert meggyőződése szerint Amundsen életben van és ezen a szigeten tartózkodik.

Az aggodó és egyben reménykeltő távirat az eltűnt barátért, — az egész világ kultúremberiségét lázba ejtette. Hiszen Amundsen már régen elszáratuk és szinte a csodával határosnak kell hinnünk, hogy még csak gondolni is lehet arra, hogy a nagyhírű, nagyemlé-

kü kutató, aki olyan önzetlenül sietett repülőgépjén a veszélyeztetett Nobile-féle itáliai-expedíció segítségére, — nem halt meg, hanem az egyik északsarki jégszigeten várja, hogy valamilyen véletlen folytán ráterelődjék a messze mögötte maradt kontinensek fölé.

Kétségtelen, hogy Amundsen halálát egyetlen biztos adat sem támasztotta akkor alá.

Az tény, hogy egy halászhajó látta annakidején Amundsen repülőgépjének roncsait, legfeljebb csak azt bizonyítja, hogy Amundsennek kényszerleszállást kellett végeznie és pedig egy jégmezőn. Ugyanugy, ahogy Amundsen akkor halálosan lezuhanhatott, — ugyanugy szá-

VALAMI GONOSZ SZELLEME

kalapál a fulunkban és egész testünk. ket fájdalommal tölti el. Mi szabadít meg ettől? Csak a

Pyramidon

tablettákat

Ez a biztos szer fejfájás, migrén és idegzsába ellen.

razföldre is menekülhetett.

Számos eset áll fenn arra nézve, hogy a jégvidéken — feltéve, hogy az eszkimók életmódjához alkalmazkodni tudunk — meg tud élni az ember, még akkor is, ha nincs fegyvere. Rasmussen könyvei több példát nyújtanak erre.

A szoban-forgó Rudolf-szigeteken, amelyen Pál Amundsen hiszi — a Ferenc József-archipelaguszhoz tartozik és ezelőtt ötvenévvél fedezte fel a Payer által vezetett osztrák expedíció.

A Rudolf-szigetek a 80-ik szélességi fokon túl fekszenek és a világ legelhagyatottabb, legkevésbé ismert szigetcsoportja.

Rendes körülmények között nem köt ki rajta hajó és csakis expedíciós gőzös kereste fel eddig. Az év nagyrészeben öblei meg sem közelíthetők.

Pálnak természetesen egészen pozitív adatai kell, hogy legyenek, ha komolyan állítja, hogy Amundsen életben van. Mert, ha feltesszük, hogy repülőgéppel nem zuhant le, hanem csak kényszerleszállást végzett,

akkor is még legalább hat hétig tartó utat kellett megtennie onnan, ahol összeroncsolt repülőgépét látták, a Rudolf-szigetelig.

Ehez élelmiszerre, szánkóra, sátorra volt szüksége, amiket bár magával vihetett repülőgépén, de amelyekről kétséges, hogy kitarítottak-e a hosszú uton.

Egy mindenesetre bizonyos: északsarki jégvidéken — feltéve, hogy nem uszó jégtáblára sodorta a sors — megélhet az ember. Természetesen pontosan úgy kell élnie, mint az eszkimóknak,

házat kell építenie, ami pompásan véd a hideg ellen és értenie kell a fókavadászathoz. A foka nem csak húst, bört és zsírt ad, hanem bőségesen olajat is, amivel fűteni és főzni lehet.

Érthető ezután, hogy a „Malygin” orosz expedíciós hajó útja elé az egész világ a legnagyobb várakozással tekint.

Letartóztatták a csikkarcfalvi közbirtokosság vezetését

Csikszere, június 23.

Egész Csikmegyében nagy felűnést keltett az a hír, hogy a csikkarcfalvi közbirtokosság vezetését, névszerint Karda Károly, Gidró István, Bálint István és Ferenc János gazdákat a csendőrség őrizetbe vette. A váratlan letartóztatás mögött egy megismétlődő feljelentés van, amely minden jel szerint a jelenlegi közbirtokossági vezetőség falusi ellenzékéből került ki. A feljelentés tartama egyébként annyit, hogy a közbirtokossági vezetőség a törvényes formaságok megkerülése nélkül értékesített mintegy 15 ezer köbméternyi fát.

Jellemző, hogy hasonló értelmű feljelentés már történt egyszer, 1928-ban. Akkor a feljelentő Both János volt. A hatóságok meg is indították a vizsgálatot, amely azonban nem hozott pozitív eredményeket a vezetőség terhére s így az ügy elült. Ezuttal a feljelentő eredményesebben fogta meg a dolgot: arról értesítette a hatóságokat, hogy a közbirtokosság jegyzője, Potoczky Magyarországra szökött, nyilvánvalóan tehát a vezetőség bűne.

Valószínűnek látszik, hogy rosszakaratú hajszáról van szó.

BERET VAPENGE
VILÁGHÍRŰ
MEM
DE LUXE
KAPHATÓ
VEZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS, BUCUREȘTI, SMARDAN 4.

Aláírták a román-német kereskedelmi szerződést

Bukarest, június 23. A román-német kereskedelmi szerződést tegnap Berlinben aláírták. Ez a szerződés a román-német kereskedelmi viszonyok normalizálására irányul. A szerződés értelmében a román-német kereskedelmi viszonyok normalizálására irányul. A szerződés értelmében a román-német kereskedelmi viszonyok normalizálására irányul.

Legújabb jelentés szerint a fenti kedvezmények alapján Románia már legközelebb 40 ezer vagon búzát és 10 ezer vagon gabonamagot fog kivinni Németországba. A német kormány feltétele itt csak annyi, hogy a gabonamagok kiválasztását német hivatalnokok végezzék.

A szerződés létrejötté ellenében Románia támogatni fogja Németországot jóvátételi tárgyalásainál, ez azonban még megerősítésre szorul.

Izgalom az egész világon

Franciaország és csatlós-államai a Hoover-javaslat ellen

Egy évre sem hajlandók lemondani a német jóvátételről és a moratórium mellett vannak

Anglia és Olaszország azonosítják magukat az amerikai kezdeményezéssel és feltétlenül a moratórium mellett vannak

London, június 23. Az 1918 novemberi fegyverszünet megkötése óta nem volt esemény, amelynek a híre akkora megkönnyebbülést, sőt örömet kellett volna világszerte, mint Hoover elnök hivatalos ajánlata a háborús adósságok s ezekkel egyidejűleg a német gazdasági helyzetének egyelőre egyévi felfüggesztését illetően.

Ebben a javaslatban a világ-közvélemény elfogulatlan többsége az első komoly lépést látja a gazdasági válság megoldása és különösen az európai helyzet normalizálása felé.

Hoover javaslatára az egyes államok felelős tényezői igen érdekesen reagálnak. Berlinben máris latolgatják, mire fogják fordítani a felszabaduló jóvátételi fizetések összegét s egyben találgatják, vajon a dologi reparációs szállítások is megszűnnek-e a moratórium átmeneti idejére?

A felszabaduló pénzt beavatottak szerint elsősorban tőke-tartalékképzésre és a rövidlejáratú kölcsönök konszolidálására fogják felhasználni.

A birodalmi bank körében máris megállapítják, hogy az amerikai javaslat hatása alatt Anglia és általában a világpiac bizalma nyomban megerősödött Németország iránt és ezt eredményezi, hogy megszűnik a deviza elvándorlása és a Reichsbank nem kényszerül erőszakos rendszabályokhoz folyamodni a márka árfolyamának a védelmére. Ehhez egyébként szükségesnek tartják, hogy a jegybank 5-600 millió márka értékű aranyhoz jusson, amit most már Amerikától biztosan remél.

Angliában és Olaszországban a Hoover-ajánlat szintén kedvező fogadtatásra talált. Az angol sajtó leszögezi, hogy az amerikai moratórium nem tekinthető a problémák végleges megoldásának s szükség-szerűen maga után vonja egy háborús adósságok, mint a német jóvátételek ügyének a revízióját. Pillanatnyilag az a legfontosabb kérdés, sikerül-e megnyerni Franciaországot önkéntes közreműködésük ezeknek a problémáknak a megoldásához?

Franciaország és társai elzárkóznak

Az angol nagykövét egyébként tegnap audiencián jelent meg a Fehér Házban Hoover elnökkel s közölte vele a londoni kormány rokonszenves magatartását. Utána az osztrák követ elismerését, a bolgár követ pedig háláját fejezi ki. Az olasz követ ugyanakkor bejelentette, hogy legjobb esetben csak kedden közölheti kormányának állásfoglalását, míg a francia követ csak annak a közlésére szorítkozott, hogy még nem kapott Párisból semmiféle instrukciót.

Ezek után Washingtonban most érhető kíváncsisággal várják különösen Franciaország választát.

A csaknem általános megelégedés közepette valóban Franciaország állásfoglalása körül nyilvánul meg némi aggá-

lyoskodás. Franciaország és vele együtt csupán Belgium olyan állam, amely többet kap a német jóvátételi fizetésekből, mint amennyit háborús adósságai törlesztése fejében Amerikának évente fizet. Nem tartják kizártnak, hogy Franciaország és Belgium ragaszkodni fog ahhoz, hogy ezt a jelentékeny különbözetet Németország az általános moratórium alatt is fizesse neki.

Párisban úgy a kamara, mint a szenátus folyosóin nagy izgalommal tárgyalták Hoover moratórium-javaslatát. Az Unió kezdeményezésétől várható pénzügyi és politikai követelmények meglehetősen

nyugtalanítják a francia honatyákat. A szenátorok többsége továbbra is arra a riedeg álláspontra helyezkedik, hogy

a Young-tervet nem szabad megzavarni s főleg nem szabad érinteni a feltétlen évi adókat.

Brüsszeli hivatalos vélemények szerint Belgium helyzete is különleges. Minden eddigi jóvátételi értekezleten elismerték Belgium óriási háborús szenvedéseit s ezért ez alkalommal is kivételes bánásmóddra számít.

Hymans külügyminiszter a délutáni minisztertanácsban behatóan ismertette a

Panaít Istratival akarják leszerelni a francia sajtótámadásokat

Felkérték, hogy hagyja ott brailai magányát és menjen ki Párisba

Bukarest, június 23. Jasiból az az érdekes és feltűnő keltő hír érkezik, hogy bizonyos körök, köztük Mihail Sedoveanu regényíró, a szenátus új elnöke, felszólították a jelenleg Brailában élő Panaít Istratit, hogy hagyja ott magányát és menjen ki Párisba, ahol a francia sajtó egyre sze most élesen támadja Romániát és ahol szükséges volna, hogy Panaít Istrati, nagy európai tekintéllyel, ezeket a támadásokat kiparizozza.

Ismeretes, hogy Istrati éveken keresztül önkéntes száműzetésben élt távol hazájától, amelynek viszonyait élesen kritizálta.

Kérdéses ezután, hogy Panaít Istrati

ti eleget tesz-e a kormánykörök hozzá való apellációjának.

Legújabb jelentésünk szerint Panaít Istrati a bizalmi megbízást vállalta és már el is utazott Párisba. Utjáról táviratot küldött Sedoveanu szenátusi elnöknek, akinek beszámoló arról, hogy Postumiánál, ahol a jugoszláv határ Olaszország felé át akarta lépni, az olasz határrendőrség leszállította a vonatból, azzal az indoklással, hogy mint a fascizmus ellensége nyilván van tartva és nem léphet olasz területre.

A világhírű román író erre visszautazott Ljubljánába (Laibachba) és most Ausztrián és Svájcban keresztül utazik tovább Franciaországba.

A liberálisok ellenzékebe mennek az új iskolajavaslatok miatt

A régi Anghelescu teljes vértetben ugrott porondra

Bukarest, június 23. A liberális párt parlamenti csoportja váratlanul, minden előzetes előkészítés nélkül, tanácskozássra ült össze. A gyors összejövetelnek és a rajta elhangzott beszédeknek nyomán kialakult határozatnak kétségkívül politikai jelentősége van.

A liberális párt elhatározta, hogy nem tart ki feltétlenül a kormány mellett, sőt ellenzéki magatartását már most megkezdte, kapcsolatban a hétfői délutáni betérjlesztett bakkalaureátusi törvényjavassalattal.

Ez a határozat nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a kormány már most,

mindjárt az érdemleges munka kezdetén szemben találja magát azzal az ellenzékekkel, amely számánál és helyzeténél fogva a legsúlyosabb a mai parlamentben s amely, — társulva a többi ellenzéki csoportokkal, — könnyen a leszavazás veszélyének teheti ki a kormányt.

Az értekezleten egyébként mindenkinek elhatározták, hogy a szenátorokat és a képviselőket két külön csoportra osztják. A szenátorok csoportjának irányító elnöke Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter, a képviselőké Duca, a pártelnök lesz. E belső ügy letárgyalása után Anghelescu éles kifogásokat

Megfelelő ápolás hiányában
öregszünk...

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen krém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást. Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony krém puhává, gyöngévé teszi a bőrt és az arcszínnek fiatalos üdéséget nyújt.

Simon Puder és Simon Szappan használata nélkülözhetetlen a siker érdekében.

CRÈME SIMON
PARIS

Hoover-ajánlat jelentőségét. A minisztertanács befejeztével a külügyminiszter kijelentette, hogy Belgiumra vonatkozólag pontosabb körvonalazását várja a javaslatnak.

Varsóban és Prágában az amerikai kormány kezdeményezése mély benyomást tett, de hivatalos körök nagyon tartózkodóan viselkednek vele szemben.

Azt hiszik, hogy Franciaország és Belgium az amerikai proppozíció ellen foglalnak állást s mellette a nagyhatalmak közül csak Anglia és Olaszország maradnak.

ALTALANOS ÁRFOLYAM
EMELKEDES A VILÁG
MINDEN TŐZSDÉJÉN

A Hoover-javaslat a világ minden nagyobb tőzsdéjén bizakodóvá tette a hangulatot s az értékekben számottevő emelkedés állott be. Zürichi jelentés szerint a külföldi tőke már tegnap fokozottabban érdeklődött Németország iránt s

a márka kurzusa a szombati 122.10-zel szemben 122.20-ra javult.

Az európai értéktőzsdéken olyan nagymértű árugrások következtek be, hogy mindaz, amit a kontremin a részvényspekuláció terén eddig kiépített, néhány óra alatt megsemmisült és a fedezetlen eladók tömegei fejvesztetten igyekeztek angazsmánjaikat elintézni. A berlini, sőt a pesti tőzsdén is olyan árhullámmás volt, hogy egész sereg vezető-papírt fel kellett függeszteni s a távirati szerek képtelenek voltak a pontos árfolyamokat idejében közzétenni.

emelt a közigazgatási törvény megváltoztatását célzó törvényjavaslat ellen, kihangsúlyozva, hogy amennyiben a kormány nem sikerül a javaslat tárgyalása előtt a liberális párttól követelt módosításokra rábírn, úgy a pártnak a parlamenti vita fo-Anghelescu lyamán kell kieroszakolnia a szükséges módosításokat.

Fokozódott Anghelescu kormányellenes kirohanása a már betérjlesztett bakkalaureátusi törvényjavaslat megbeszélése során. A volt közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy Jorga miniszterelnök és jelenlegi közoktatásügyi miniszter hibás koncepció áldozatául esett, amikor könnyíteni készült a bakkalaureátusi vizsga szigorán.

Különösen támadja a miniszterelnököt azért, mert javaslatában lehetővé kívánja tenni a kisebbségi tanulóknak, hogy a román nyelv és irodalomtól eltekintve, valamennyi tantárgyból anyanyelvükön tehessék le az írásbeli vizsgát.

Elhibáztottak és károsnak tartja Anghelescu azt is, hogy a miniszterelnök takszkaréossági szempontból nem is 120, hanem összesen 200 állami iskolát akar megszüntetni, különösen a kaposolt részekben. Ebből a 200 iskolából 120 az ipari szakiskolák és kereskedelmi iskolák száma, a többi gimnázium, liceum, polgári iskola és különféle szakszeminárium. Anghelescu szerint az ipari szakiskolák és kereskedelmi iskolák megszüntetése végzetes hiba, amely ellen a liberális pártnak küzdenie kell. A parlamenti harcot a bakkalaureátusi törvény körül azért tartja elkerülhetetlennek, mert a javaslatot maga a miniszterelnök terjesztette be s így engedékenységre bír, ennél a pontnál aligha lehet.

Foglalkozott az értekezlet a többi, közeljövőben parlament elé kerülő törvényjavassalattal is. Hosszasan tárgyalt a vasúti adminisztráció újjászervezésére vonatkozó javaslatot, amely szerint négy igazgatóság (Bukarest, Temesvár, Kolozsvár és Jasi) és 12 felügyelőségre tagolnák a vasúti adminisztrációs szolgálatot. Megvitatták az ut-törvény és az utadók megváltoztatására irányuló javaslatot is.

Írta: Márai Sándor

A szoba, melyet a hotelben éjszakára adnak, a Canebière-re, Marseille híres utcájára nyílik, melyről a marseilleiek azt állítják, hogyha Párisban lehetne, akkor Páris kis Marseille lehetne. Éjjelkor érkeztem meg, a hőség sűrű, fekete, édeskés, tele a rothadás szagával. Ez a világ egyik legszebb és legrothadtabb városa. „Pourrie”, a fútonalaktól a kikötő legkisebb zsákutcájáig. Európa Csikágója. Megpucolhatatlan. A pénzbeszedőket fényes nappal lövik le az utcán. A nagy hotel bárjában, ahová éjjel után letámolygok, mert a hőségben és lármában amugy sem lehet aludni, Félix, a barman, akit évek óta ismerlek, s aki természetesen magyar, referál, hogy mi történt, mióta nem jártam itt. Marseille híre nem legenda. A század legügyesebb újságírója, Albert Londres, hónapokat töltött itt, s könyvet írt arról a különös szemétkosárról, ami ez a város, tele a világ hulladékával. Ez a hulladék éjjelkor künn hever az utcán, a padokon, lába lógázza, nem rejtőzik a homályba, a Canebière-en nappali forgalom, prostitúció a keleti párosok méreteiben, s a hozzávaló emberfajta, s a hozzávaló rendőrség, mely tehetetlenül sepi ki időnként ezt a gyönyörű ember-istállót, s csak tessék-lásék áll órhelyén, mert amugy sem tehet semmit. Félix részletesen előadja, hogy a hiba a prefektusban van, a rendőrfőnökből, akik egyes megvesztegetett és hatalmas városi korifeusok kezében vannak, — mindez valószínűleg így lesz, de nekem semmi közöm Marseille helyi nyavalyáihoz, egy éjszakát és egy napot maradok itt, s elmondhatatlanul élvezem ezt a sürtőseget a levegőben. Délnek ezt a mocskát, zürzavarát, kalandzagát, édességét, nyugtalanságát, lázbeteg semmittevését zugó és áramló dagályát embernek, klímának, hajóknak, tengernek, fűttségnek, szírénbu-gásnak, s annak a dallamos fecsegés-zsivaj-nak, mely az éjszakai utca felől árad. Váro-sokkal palahogy állandóan az ember viszonya, mint emberekkel: évek múltán találkozol velük, s a találkozás az első ismeretségi kör-lyeikhez igazodik, — vannak városok, melyekkel éveken át újra és újra találkozol, mindig örülök egymásnak, melegen szorog-atásokat egymás kezét, néhány örömtől han-gos szó, forró kézszorítás, s már mentek is odébb, — soha nem lesz mélyebb barátság az ismeretségből, komolyabb vonzalom, még ta-lán kaland sem. S ez évről-évre így megy, — soha nem jutna eszembe hosszabb ideig meg-állni Marseille-ben, mint egy napot, de azt az egy napot aztán féltucatnyi napot töltöttem már. Futó ismeretségi viszonyban vagyunk egymással. Ebből a messzeségből rothadtsága is rokonszenves. Félix, akinek tartós viszonya van a várossal, csak rosszakat jelenthet róla, s lemondóan int a levegőbe. Nekem ez mind-egy. Holnap már odébb leszek, s legfeljebb letagadom később, hogy ismertem.

Éjjel után végigmegyek a régi kikötő part-ján. Mindenfelé zene szól. Apró bárók előtt kínai kolónia ül. A kínaiak énekelnek. Kó-rusban. Ez meglep: fogalmam sem volt róla, hogy a kínaiak meleg estéken, a kocsmák előtt énekelni is szoktak, mint a nápolyiak. Az ember legközelebbi rokonairól sem tud semmit. Ahitattal hallgatom őket. Ezek most jönnek Kínából, vagy Amerikából, fűtők, uttorók, ku-lik. Az ideutol Malraux kitűnő könyvét olvastam a kínai forradalomról. Ő írja: „A kulik most már ott tartanak, hogy tudnak saját létezésükről.” Trotzkij ehhez hozzáfűzi a könyv-ről írott kritikájában: „Igen nagy dolog.” Né-zem a kulikat, akik már nem tudnak saját létezésükről, s hallgatnak énekeket. Szó sin-csen róla, hogy ó-kínai dalokat zengenek a marseillei éjszakába: ézi zengik: „Sous le Toits de Paris” és, egy hegedű kísérete mel-lett: „J'ai deux amours.” Több százán ülnek egy csomóban. A mellékutcaiból lapos, színes világosság szűrődik, rongyos, kék és vörös fé-nyek, mintha kiakasztották volna a fényron-

gyot száradni az ablak elé. Leánykereskedők. Marseille tudvalevően a leánykereskedele-m gócpontja, ahonnan hajórakománnyal küldik minden héten az árut Dél-Amerikába. Két le-ánykereskedőt látok az egyik bár előtt, sőt isznak és a „Petit Marseillais”-t olvassák. Le-ánykereskedőket legkönnyebb felismerni, mert vastag fekete bajuszt hordanak, arany óráláncot, s különös ismertető-jegyük, hogy jobban vannak a rendőrséggel. Miután éles megfigye-lő vagyok, azonnal láttam, hogy ezek is le-ánykereskedők, mert vastag fekete bajuszuk volt. Itt ültek Marseille-ben éjszaka, a bár előtt és sőt ittak. Az áru ott ült közelükben köröskörül, a bár székein. Raktári kiárutás, olcsó élet-anyag, maradék, kikötő-holmi. Két hittérítőt is láttam, ősz szakálluk volt és ke-mény kalapjuk, a fekete melegben rettenete-sen izzadtak. A dokkokban fehér yachtok aludtak, mintegy pattában, karcsuan, bepö-lyálva. A tenger állott szaga ragadt minde-nen. Félhárom felé már világosodott. A lár-ma egy pillanatra sem szűnt meg, a hotelszo-bából sokáig hallgattam, amint összefolytak a nappal és az éjjel lármája, félőtkor reggel már pokoli volt a hőség és ezer autó üdöl-tött. Félőtkor indult egy nagy hajó. Zene-szó és szírénbu-gés kísérte. Ez volt Marseille, éjjel.

Délben, mikor kilépek a hotelből, a fény és a hőség egyszerre halántékon csapnak, knock-out vagyok. A hőség negyven fok. A város, visít, vijjog, csörömpöl ebben a fehér izzás-ban, az ablaküveg úgy lángol, mintha tűz-vészt tükrözne vissza. A villamos vészorog, a járművek össze-vissza hajtanak, a börze lépcsőin ingujjak alkuszok ülnek és nyögve, panaszosan vitatkoznak. Pascalhoz megyek, a régi kikötő mögé, ebédelni. Pascal arról híres, hogy nála kapni a legjobb bouillabaisse-t Franciaországban. A bouillabaisse tudvalevően hallevés, afféle tengeri halászlé, rákkal és ap-ró halakkal. A nap és az éjjel minden órájában kapni Pascalnál bouillabaisset. Idősebb és tapasztalt utazók, a hajóról egyenesen Pas-calhoz mennek, megeszik a bouillabaisset és már utaznak is tovább. Vannak kutatók, akik Marseilleből soha nem láttak egyebet, mint Pascal bouillabaisse-ét. Bevallom, én sem.

A Magyarpart gazdasági kérdésekben kollaborál a kormánnyal

Első ízben történik, hogy a Magyarpart a felirati vitában egyházi és kulturális sérelmek helyett csak közgazdasági panaszokát említi meg

Bukarest, június 25.

A Magyarpart parlamenti csoportja információink szerint elkészítette azt a deklarációt, melyet a kamarában Bethlen György, a Magyarpart elnöke és a szenátusban Sándor József szenátor, a Magyarpart alelnöke olvasnak fel a felirati vita során. A deklarációban a párt a földmivesek, iparosok és kereskedők, valamint a lakosság teherviselőképességének megkönnyítése érdekében szólal fel. Külön foglalkozik a deklaráció a leromlott hitelviszonyokkal és a szociális bajok orvoslásának különböző módozataival.

Első ízben történik, hogy a Magyarpart egyházi és kulturális sérelmek helyett közgazdasági panaszait tárja fel a román parlament plénuma előtt. Hogy mi ennek az oka, erre nézve az alábbi információkkal szolgálhatunk:

Néhány nappal ezelőtt, amint azt elsőnek közöltük, Bethlen György gróf vezetésével a Magyarpart parlamenti csoportja testületileg megjelent Jorga miniszterelnök előtt. A magyar képviselők ez alkalommal részletesen feltár-ták összes kultúrális sérelmeiket és Jorga miniszterelnök az alábbi, részletekre is kiterjedő ígéretet tett a felhozott sérel-mek orvoslása ügyében:

- 1) Megígérte a miniszterelnök, hogy bevezeti a szabad iskolai beiratkozás rendszerét és ezzel a magyarság egy régi sérelmét, a névelemzés intézke-déseit megszünteti.
- 2) A legmesszebbmenő engedékeny-séggel fogja megoldani a kisebbségi iskolák nyilvánossági jogának kérdé-sét.
- 3) A középiskolai vizsgák alkalmá-val az érdekelt intézetek részéről a tanárok részt vehetnek növendékeik vizsgáinál.
- 4) A felsőbb egyetemi oktatás ke-retében bevezetik a magyar tanszékeket és elsősorban a bukaresti egyete-men magyar nyelv és irodalmi docen-

Íme a LYSOFORM-üveg

Ez a híres
fertőtlenítőszer
kimérve nem kapható

LYSOFORM a neve
Egy különleges, szab-
dalmazott fertőtlenítőszer-
nek. Csakis akinek gyártási
szabadalma van, készítheti.
Ez a híres, az egész vi-
lágon használt készítmény
csakis sötétzöld üvegekben
kerül forgalomba. Minden
kimérve, Lysoform név a-
latt eladott készítmény gya-
nus.

Utánzatot vásárolni ak-
kor, amikor fertőtlenítő-
szerre van szükség — amely
minden csirát megöljön —
tisztá örület. Kérje nyoma-
tékosan a zöld üveget, le-
pecsételve, amikor Lysofor-
mot vásárol.

Lysoform

Marseille számomra a bouillabaisse. Ez szé-
gyenteljes, de ez a valóság. Egyszer három-
száz kilométert utaztam ide, Mentomból, mert
meghívtam valakit Pascalhoz bouillabaisserre.
Ez egy mánia, nem rosszabb, mint a többi.
Szégyenlős marseilleiek reggel nyolckor oson-
nak be Pascalhoz, lehajtott fejjel, enni egy
kis bouillabaisse-t, mielőtt a hivatalba men-
nek.

A bouillabaisse-t Pascalnál rongyos ponyva
alatt szervírozzák, a szabadban. A pincérek
mind százévesek. Az étlapon így is hirdetik
őket: „Régi személyzet.” Pascalnál, miután
törzsvendég vagyok, állandó asztalom és pin-
cérem van. A pincért két éve nem láttam.
Közben mindketten meghíztunk. Aggódva
léptem be, hogy él-e még? Vigan totyogott,
öreg és részegesen, rögtön megismert, azt
mondta, hogy abból a borból ad ma is, mint
a multkor, két hét előtt. Később kiderült,

hogy összetévesztett egy nizzai croupier-rel.
Időnként a buffet mögé állt s szégyenlős és
sietős mozdulattal kiszopta az üvegekből a
bort, amit a vendégek meghagytak. Minden-
áron azt akarta, hogy sült csirkét egyek. Meg-
magyaráztam neki, hogy tizenkét órát utaz-
tam, csak, hogy bouillabaisset ehessenek nála.
„Ah, bouillabaisse”, — mondta megvetéssel.
— „Egyen sült csirkét.” A nagy melegben
nem bírtam vitatkozni, ajultan intettem, hogy
bouillabaisset akarok. A vendégek félmeztelen-
ül ültek az asztalok mellett, üveges tekintet-
tel. A bouillabaisse bűdös volt. Minden elrom-
lik az életben, a legszebb emlékek. Nem szál-
lok ki többé Marseilleben csak azért, hogy
bouillabaisse-t egyek Pascalnál. A pincér kár-
örömmel nézett. „Mondtam, hogy egyen sült
csirkét”, — mondta elégedetten a fizetésnél.
És hozzátette: „Na, mi van maguknál, van já-
ték Nizzában?”

Mi történt Jorga és a magyar parlamentárok találkozásán

nem kívánta szükségesnek megemlíte-
ni a kulturális panaszokat, hanem vára-
kozási álláspontja helyezkedik és a kul-
turpanaszok helyett közgazdasági sérel-
meit tárja fel.

Információink szerint még több is törté-
nt annál, amit fentebb felsoroltunk. A
Magyarpart és Jorga között szinte for-
mális megállapodás is történt az alábbi
formák között:

A Magyarpart fenntartja ellenzéki ál-
láspontját, de gazdasági kérdésekben,
főleg azoknál, melyek a magyar kisebbség
javát, haladását és jólétét jelentik,
kollaborál a párt a kormánnyal.

Első ízben kapott helyet a Magyarpart is a trónbeszédre adandó válszfelirat megszerkesztésénél

Bukarest, június 25.

A szenátus már összeállította azt a ötös bi-
zottságot, mely a trónbeszédre adandó válsz-
feliratot a szenátus nevében megszerkeszti. —
Első ízben történt, hogy a szűkkörű bizottság-
ban a Magyarpart részére is helyet juttattak.
Sándor József személyében. Az ötös bizottság,
melyben az első perctől kezdve Sándor József
is élénk tevékenységet fejtett ki, már elkészít-
tette a válszfeliratot, amelynek tárgyalását
a szenátus sürgősen meg is kezdi.

Jó gazdasszony nem nélkülözhet

OLIO SASSO-t

CEGÜNK FENNALLASÁNAK

25 éves jubileuma

ALKALMAVAL, VEVOINKNEK
EBBEN AZ ÉVBEN AZ EDDI-
GINÉL IS NAGYOBB KEDVEZ-
MÉNYEKET NYUJTJUK!

SZÉKELY és RÉTI
ERDELYRÉSZI BUTORGYAR
RT.
MAROSVÁSARHELY

Fiókok: BUKAREST
BRASSÓ
NAGYSZEBEN

Kedvező fizetési feltételek!
Garantált minőség!
Szenzációs árak!

Hírek

Töröm a fejemet

Moralórium-oratórium

(Mint ha szól egy pénzes tata
(Olyan Hoover ajánlata,
(Amit kér a jóvátétel,
(Ő megadni mitse vét ell
(Am, ha más ötletre akad,
(A német szitokra fakad.
(S felsóhajt a jóvátétel:
(Ezt úgy hívják: „lóvátétel”!
(Inconnue)

— JAVULÁS UTJÁN VAN A VASÁRNAPI KOLOZSVÁRI VIHAR MASODIK ALDOZATA. Tudósítónk jelenti: Részletesen beszámoltunk arról a borzalmas szerencsétlenségről, amely a vasárnapi kolozsvári vihar következtében Lakatos Árpád fiatal magánhivatalnok életét áldozatul követelte és amelynek Ujfalvi Margit, a fiatallomb tennispártnernője is súlyosan megsebesült. Ujfalvi Margit két és fél napi eszméletlenség után ma magához tért és felismerte hozzátartozóit. Most már remélik, hogy életben marad, de gyógyulása így is hónapokat fog igénybe venni.

— NEM LESZNEK WIKEND-JEGYEK AZ IDÉN. Kolozsvárról jelentik: A CFR igazgatósága rendeletet küldött szét, amelyben közli, hogy az idén nem ad ki wikend-jegyeket és hasonló kedvezmény csak Bukarest—Ploesti—Brassó között lesz érvényben. A fürdőkezdmények természetesen változatlanul továbbra is megmaradnak.

— ÉPÜLETES JELENET A MAROSVÁSÁRHELYI UTCÁN. Marosvásárhelyről jelentik: Nemes József és fivére, Dénes, a Temesváron megjelenő „Dolgozók Blokkja” című lapot akarták fölvenni a postán. A lapért jelentkező fiatallomboket detektívek várták a postán, akik rárohantak a két fiatallombra, a földre teperték őket, ütlegelni kezdték, majd lefogva őket, kocsihoz dobták s ott rájuk üttek, hogy hatalmukat és győzelmüket ezzel is kézzelfoghatóbbá tegyék. A két szerencsétlen ember kétségbeesetten sikoltott és kiáltott segítségért. Így haladt végig a kocsi Marosvásárhely legforgalmasabb utcáján, a postától a rendőrségre. Felháborító és egyben undorító is volt ez a jelenet. Az utca közönsége borzadva nézte, annál is inkább, mert a megkínzott s a vágóhídra cipelés minden külső jellegzetessége között elhurcolt fiatallomboket igen sokan ismerik. Itt említjük meg, hogy Nemes Albert, a marosvásárhelyi „kalapácsos merénylő” a vádtanács előtt teljesen visszavonta a rendőrségen tett vallomását. Állítása szerint a detektívek veréssel préselték ki belőle a beismerést. Halálal fenyegették meg, ha nem vállal mindent magára.

★ ELHALASZTOTTÁK A BUDAPESTI VIGSZINHÁZ-EGYÜTTES BRASSÓI VENDÉGSZEREPLESET. A híres együttes, amely eddig már több erdélyi városban játszott, mindenütt óriási sikereket aratott, úgy, hogy a turnévezetőség majdnem minden városban közkívánatra, néhány nappal meghosszabbította a vendéjátékot. Ilyen körülmények között a brassói vendégszerelés terminusa is kitolódik néhány nappal. A pontos dátumot lapunkban közölni fogjuk. A már váltott jegyek érvényben maradnak.

— VIHAROSNAK IGERKEZIK A KOLOZSVÁRI GYÓGYSZERÉSKONGRESSZUS. Tudósítónk jelenti: A június hó 28-án megtartandó gyógyszeréskongresszus rendkívül viharosnak ígérkezik. A gyógyszerész-tulajdonosok a jelenlegi kamarák eltörlését és helyette a nemzeti parasztpárti kormány által megszüntetett ötvenéves Gyógyszerészegyesület visszaállítását követelik. A gyógyszerész-alkalmazottak ezzel szemben a kamarák további fenntartása mellett foglalnak állást.

— TENNISVERSENY BRASSÓBAN. Június hó 27. és 29. között a K. S. T. S. V. (Olympia), a Korcsolyázó Egyesületnek Cenk alatti pályáin meghívásos tennisversenyt rendez. A versenyre a helybeli egyesületek kivül Nagyszeben, Beszterce, Segesvár, Medgyes, Szászrégen, Székelyudvarhely, Csikszékreda, Kézdivásárhely, Gyergyószentmiklós és Sepsiszentgyörgy játékosait hívta meg a rendező egyesület. — Az előreláthatólag nagy számú

részvevőre való tekintettel, mozgalmas és érdekes versenyre van kilátás. Szombaton, folyó hó 27-én délután 2 órakor veszi a versenyt kezdetét.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszünnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megiszik egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmainak szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epekiválást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vért felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— KIRÁNDULÁS A GYILKOS-TÓHOZ ÉS A NAGYKIRÁLYKÖRE. A Brassói Turista Egyesület folyó hó 28—29-én két kirándulást rendez. I. Gyilkos-tó. Legalább 20 jelentkező esetén. Indulás vasárnap reggel 4 órakor, a Kertsch-villa elől, autóbusszal a tóig. Hazatérés hétfőn este 8 órára. Autóbussz viteldija személyenként 250 lej. Előzetes jelentkezés legkésőbb szombat déli 12 óráig feltétlenül kötelező s ugyanekkor lefizetendő a 250 lej részvételi díj. Jelentkezni lehet Verzár Kálmán gondnoknál, a Brassói Lapok kiadóhivatalában, vagy Ferencz Károlynál, Papp Mihály műszaki üzletében, (Weisz Mihály-utca), II. Nagykirálykő. Indulás vasárnap reggel 7 óra 30 perckor a nagyalomárról, a csikszékredai turistákkal együtt Ótótánig. Utirány: Zernest, Plaiu Foi, Nyugati fal, Toronysucs, Pestera, Zernest. Hazatérés hétfőn este.

Új minisztert kapott Besszarába is

Bukarest, június 23.

A kormány előterjesztésére a király Rascanu tábornokot Besszarába tárcanélküli miniszterévé nevezte ki. Rascanu tábornok tegnap Jorga kezébe már le is tette az esküt.

Besszarába új minisztere többször volt hadügyminiszter az Averescu-kormányokban. Jelenleg vaslui kormánybiztos s Besszarába tényleges tartományi főnöke volt.

— Révolveres családi dráma Bukarestben. Bukarestből jelentik: Ma reggel Vasilescu Mária, Boulevardul Ferdinand 139 sz. alatti lakásán lelőtte férjét, Vasilescu Vasile. A súlyosan sebesült embert kórházba szállították, az asszony később önként jelentkezett a rendőrségen, ahol elmondotta, hogy férje valóban akart tőle s ezért határozta el magát, heves családi jelenet után erre a lépésre. A merénylő feleséget a rendőrség letartóztatta.

— TÖMEGÖRÜLET EGY BELGA FALUBAN. Brüsszelből jelentik: Az Ostende melletti Breedene falvacskája esete valamivel rémesebb változatban a mindenkit táncba üző hegyi orló szülő gyermekmesét juttatja az ember eszébe. A csendes falusi utcákon hirtelen örület ütötte fel a fejét, mely szinte fertőzészerűen terjedt tova a félnéken meglapuló viskók között. Egy parasztlány, a falu országútján poroszkált szekerével csendesen, midőn hirtelen felugrott és letépte magáról a ruhát. Azután nekiesett a lovaknak, melyek közül egyet fölön harapott, mire a lovak heves vágatásnak eredtek. Alig sikerült a dühöngő legényt ártalmatlanná tenni, mikor egy ötgyermekes parasztlány kapott idegrohamot és törni-zuzni kezdett. Néhány perc múlva egy parasztlányra jött rá az örültség, fegyvert ragadt és észnélküli lövöldözéshez fogott. Egy másik gazda „ámokfutás”-t rendezett, miközben késsel több embert megsebesített. Az örület még a falu öregebb lakóit sem kímélte meg. Egy 75 éves asszony inzentelre vetkőzve, a templomba rohant és félreverte a harangokat. — Közben egymásután örültek meg az emberek, a faluban félelmetes pánik tört ki. A rohamokban fetregő falusiak mintegy másfélórán át tomboltak, majd borzasztóan kimerülve estek össze. A hatóságok tanácsalannal állanak e titokzatos epidémiával szemben, mely, nem tudni, milyen okok folytán támadta meg Breedene lakóit. Milyen rejtélyes rugók mozgatták az óriási bált, melyen a falvacskának apraja-nagyja résztvevő, végkimerülésig?

★ A STOLLWERCK TEJKARAMELLA példátlan népszerűségét utólráhetetlen minőségért érte el.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

A MOLY

maga eltűnik, valamint láthatatlan petéi a

FLY-TOX

egyszerű permetezése által elpusztulnak.

Egyetlen illatosított rovar irtó, Mely legbiztosabban elpusztítja az összes rovarokat.

— A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA IS ÜNNEPELTE A 85 ÉVES APPONYI ALBERTET. Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia a nyári szünet előtti utolsó ülésén a 85 éves Apponyi Albert grófot ünnepelte, meleg lelkesedéssel. A nagy államférfi és világhírű szónok tartalmas életéről Berzeviczy Albert tartott megnyitó beszédében kimerítő méltatást.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapestről táviratozzák: A magyar Meteorológiai Intézet jóslása szerint meleg és száraz idő várható. Helyenkint erősebb, de futó jellegű viharok is lesznek.

— SZIGORUAN BÜNTETIK A SIKKASZTÓ LAPELÁRUSÍTÓKAT. Tudósítónk jelenti: Hamangiu igazságügyminiszter ma szigorú rendeletet küldött szét az ország összes ügyészeinek, amelyben felszólítja őket, hogy a legszigorúbban alkalmazzák a büntető törvénykönyv vonatkozó szakaszait, avokra a könyv, lap és egyéb nyomtatvány elárusítókra, akik az eladott áru összegét elikkasztják, vagy azzal nem számolnak el pontosan. — Az igazságügyminiszter rendelete rámutat arra, hogy ezen elárusítók lelkiismeretlensége tönkretesz a kultúra terjesztését, tekintettel arra, hogy eddigi tapasztalatok szerint visszaéléssükkel számtalan vállalkozást tönkretettek. A miniszter végül is utasítja az ügyészségeket, hogy adott esetben sürgősen járjanak el.

— A BELÜGYI ÁLLAMTITKÁR A MAGYAR KULTURARÓL. Munteanu Ramnic belügyi államtitkár Ploestiben megtartott kulturális beszédében az alábbiakat mondta: A kisebbségeknek minél tágabb teret kell nyújtani. Romániában, hogy művészeti és kulturális téren fejlőd-hessenek, egyszóval teljes gondolat és eszmésszabadságot kell nekik biztosítani. Csak így lehet biztosítani a kisebbségek együttműködését a kultúra terjesztésében és a tömegek felvilágosító munkájában. A kultúra nemesíti és harmonizál. Csak ezen az úton keresztül lehet megszüntetni az ellentéteket és a több nemzetiségből álló országban egygyéforasztani a lelkeket.

Nyugodt alvás, friss ébredés az egészség legjobb kifejezője. Egészségének fenntartásához, idegeinek erősítéséhez járul hozzá, ha reggelire, uzsonnára Ovomaltine-t használ.

★ NAGYSÁGOS ASSZONYOM! Tegyen próbát fürdőszobájában a Gyraldose-vell! Ezt az öblítő szert megkapja minden gyógyszer-tárban és illatszerekkereskedésben.

Megmenekül Haedensat

egy kínos operációtól, ha

használ, amely az aranyérnek egyetlen biztos ellenszere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meggyőzi Önt erről. Több ezer elismerő levél.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Romániai vezérképvislet:

ROYAL-drogéria
M. Rózsa R. T., Cluj

★ A KRONSTADTER MÄNNERGESANG-VEREIN TEMPLOMI HANGVERSENYE. A dalegylet június hó 24-én, a brassói Fekete-templomban előadja Bach Johannes Passion-ját. Ugy, mint annak idején a Matthäus Passion, a Johannes Passion is zeneeseményt jelent Brassó közönségének. A művet ezúttal először adják elő Romániában. Jegyek W. Hiemesch könyvkereskedésében kaphatók.

— A BRASSÓI RENDŐRSÉG HÍREL. Voicu György, brassói lakos jelentést tett a rendőrség ismeretlen tettesek ellen, akik a Méhes-kertben levő lakásának ajtaját, amíg ő a mezőn dolgozott, felfeszítették és a ládájából, mintegy 10 ezer lej értékű ruhaneműt loptak el. A rendőrség bevezette a nyomozást. — A tatragi csendőrség jelentése: Soós József köz-katonai szabadságának kitöltése közben, ott-hon, a szülei házában, fölbeltette magát. Tettének oka ismeretlen.

★ ORVOSI HIR. Dr. n. Fekete Sándor sebész, a kolozsvári F. J. tudományegyetem sebészeti klinikájának v. műtő-orvosa, majd a kolozsvári Vörös-kereszt és Charité szanatóriumok v. főorvosa, Sepsiszentgyörgyön, Cst-ki-utca 29. szám alatt rendelését megkezdte. Sebészeti-, bel- és nőgyógyászati rendelés.

★ KERJE NYARALÁSI AKCIÓNK PROSEKTUSÁT! Egyéni és csoportos utazások. Óriási mérséklések! Dácia Hivatalos Menet-jegyiroda, Oradea.

★ KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Hálás köszönet mindazoknak, kik szeretett férjem, Tóthpál Mihály temetésén megjelentek, vagy résztvételnek bármilyen más módon kifejezést adtak. A gászoló család.

★ ORVOSI KÖRÖKBŐL. Dr. Pohl Alarich operateur-sebész és nőorvos, a Lipcse-i Szt. György-kórház sebészeti klinikájának. (Prof. Heller), volt első tanársegédje, legközelebb megkezdte Brassóban rendelését, sebészeti és női betegek, (operatív gynaekológia) részére.

TENISZ-labdák Lei 45-16l
-ütők 500-16l

felszerelések legolcsóbban

GELLER sportüzletében

Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-u.) 36

Egyesületi tagoknak 10% engedmény.

Megkezdődött az olcsó maradékok kiárusítása

Haas József

cégnél

BRASSO, KAPU-UTCA 12.

Astra (Apolló) Mozdó

Brassó

Ma kedden, szerdán és csütörtökön
CECIL B. de MILLE az ismert
rendező hangosfilmje

„DINAMIT”

lesz bemutatva

Társadalmi dráma JEANE MAC PHERSON regénye után. Főszerepben: Conrad Nagel, Kay Johnson és Julia Faye.

Telefon:
518

„MODERN MOZGÓ” BRASSO

Ma kedden látványos, táncos, színes, beszélő, hangosfilmje

„A nagy Gabbo”

Főszerepben: Erich von Stroheim.

Gabbo hasbeszélő tragédiája, aki egy színházi előadás alkalmával szerelmi fájdalomában meg örl.

Akrobatikus táncosodák! Magyar feliratok! WESTERN beszédőgép.

Következő német nagy slágerünk „Der Mann der den Mord beging” (EMBER, AKI ÖLT) CONRAD WEIDT-al.

Közgazdaság

Autonómia helyett egységesíteni akarják a deficittel dolgozó munkásbiztosító pénztárakat

50 százalékos díjemelés lenyeget. Szerdán döntenek az egységesítés módjairól

Bukarest, június 23.

Eddig szinte minden egyes kormány programba vette a Romániában érvényben levő három különféle munkásbiztosítási rendszer egységesítését, de az egységesítési törvényjavaslat előkészítése közben mindegyik kormány rájött, hogy a törvényegységesítés ebben a kérdésben nem egyszerű jogi munka, hanem az ország különböző részeiben különféle képpen kifejlődött szociális terhek és térítmények közös nevezőre hozását is jelenti. Ez a feladat azonban szinte leküzdhetetlen akadályokba

ütközik. Ha a szociális tételek egységesítése úgy történik, hogy a különböző országrészekben kialakult térítmények maximumát kiterjesztik az egész országra, az olyan teherbőrléte vonna maga után, amely a mai gazdasági viszonyok mellett a munkaadók elkésérett ellenállását vonná maga után. Ha pedig a szociális térítmények és segélyek átlagát akarják országosan életbe léptetni, mindegyik jogterületen le kellene egyik-másik segély összegét szállítani, ami viszont a munkásság tiltakozását váltaná ki.

A munkaadók álláspontja

Ez a szinte megoldhatatlan kérdés eddig minden kormányt a munkásbiztosítás egységesítésének elődázására kényszerített és, amint hírlik, a már több, mint egy hónap óta folyó előkészítő tárgyalásokon a jelenlegi egységesítő bizottságban is mindinkább tért hódít az egységesítés elhalasztásának szükségessége.

Az egységesítés gyors keresztülvitele elé akadályt gördít két más körülmény is. Az egyik az, hogy az utolsó két év fokozódó ipari válsága következtében minden országrész munkásbiztosítója deficittel küzd és az egységesítési törvénynek a deficitet eltüntetésével is számolnia kell. A másik körülmény az, hogy egy modernebb szellemű munkásbiztosítási törvény elfogadása esetén az 1927. évi nemzetközi egyezmény értelmében az államnak is részt kellene vállalnia a munkásbiztosítási terhek viselésében, már pedig az állam újabb terheket saját számlára nem tud és nem mer vállalni.

Tekintettel arra, hogy nálunk a reális akadályokat néha könnyen legyőzik a politikai öletszerűségek, a munkaadók minden eshetőségre felkészülve foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Álláspontjukat a következőkben fogják előterjeszteni azon az értekezleten, ame-

lyet június hó 24-re, szerdára hívott össze a népjóléti minisztérium.

Feltétlenül szükség van a munkásbiztosító-pénztár adminisztrációjának racionalizálására, ez azonban csak úgy valósítható meg, ha az egyes országrészek intézményei 100 százalékosan megtartják az autonómiájukat. A munkásbiztosításra vonatkozó törvényeket és intézkedéseket egységesíteni kell, de az egységesítést az autonóm kerületi pénztárak központi szerve hajtja végre, amelyben helyet foglalnak a kormány delegátusai is. Ami a munkásbiztosítással járó terheket illeti, csak az országos átlagot lehet egységesen kiterjeszteni. Akármelyik országrész járulékaiknak az egész országra való megállapítása a munkás-pénztár jelenlegi taglétszáma mellett is legalább 50 százalékos díjemelést jelentene. A járulékok további emelését sem a munkaadók, sem a munkások nem tudják vállalni, mert a gazdasági válság következtében előállott állandó taglétszámcsökkenés amugyis egyre emelkedő teherbőrléte hátrít azokra, akik még dolgoznak, mert például a baleseti és aggkori nyugdíjban kifizetendő összeg állandóan ugyanaz, de a velejáró kötelezettségeket folyton kisebb-bőrdő réteg viseli.

Dömping vagy fekete-benzin?

Bizonyítsa a „Distributia“

A közép- és kisfinomítók a tisztességtelen versenyről szóló törvény alkalmazását követelik

Bukarest, június 23.

Legutóbb már részletesen rámutattunk arra az abnormalis helyzetre, amely a romániai petróleum- és benzinpiacon azóta állott be, hogy a „Distributia“ néven működő nagyrafinériák dömping-hadjáratot folytatnak a közép és kisrafinériák ellen.

Romániában összesen 63 finomító van

és ebből 12 tartozik a „Distributia“hoz, míg a többi 51 mind közép- és kisüzem, amelyeknek nagyrésze — a „Distributia“ fajtájú politikája miatt — egyidőre kénytelen volt beszüntetni működését. A „Distributia“ tisztességtelen verseny miatt munkanélkülivé vált rafinéria-munkások és tisztviselők számát az ország területén körülbelül kétszáz-ezerre lehet tenni.

A dömping lenyegét már kimutattuk: a „Distributia“ a regátból még Nagyváradra is 7 lej 50 baniért szállítja a benzint melyre csak fuvarban, fogyasztási adóban, utadobban; forgalmiadobban és ciszternailletekben 9 lej 31 bani költsége van. Ebben még nincs benne se a nyersanyag, se a munka.

A dömpingnek egyik visszatartó fegyvere az a fuvarkezdvevény, amelyet a „Distributia“ élvez és amelynek alapján Nagyváradra például aránylag olcsóbban szállíthatja termékeit, mint a gyártelepéhez sokkal közelebb eső helyekre. A tendencia itt is nyilvánvaló: — még ebben le akarja hengerelni az erdélyi finomítókat, elsősorban Mezőteleget.

A „Distributia“ vesztesége — ha minden adót megfizet — 1 lej kg.-ként a benzinnél, a petroleumnál valamivel kevesebb. A kampány január óta tart és beapottot szakértők a „Distributia“ veszteségét már is minimum 150–200 millióra becsülik.

Felvetődik a kérdés: hogyan bírja ezt a „Distributia“? Tudatos dömpinget csinál-e — ráfizetéssel, vagy pedig csakugyan létezik az utóbbi időben sokat hangoztatott fekete benzin, amely mellett az a körülmény szól, hogy a „Distributia“ gyárjai valamennyien a források közelében fekszenek és csöveken kapják a nyers petroleumot, a kijátszás tehát könnyebb!

A helyzet odáig ért, hogy a „Distributia“-társaságnak bizonyítani kell. A tisztességtelen verseny ellen vannak törvényeink.

Bizonyítsa be tehát a Distributia, hogy

nem dolgozik veszteségre és 7 lej 50 banival is megtalálja számításait. Ha ezt bebizonyítani tudja, akkor azután annál inkább megmarad a fekete benzin gyanúja és akkor az alól is tisztázni kell magát.

Ha az a helyzet, hogy a „Distributia“ szándékos lehengerelési politikát folytat és hajlandó ennek érdekében akár még ez év végéig is ráfizetni — akkor viszont nagyon rosszul spekulál. Mert arról szó sincsen, hogy a leállított közép- és kisüzemek végleg — megszűntek volna. Csúpan a tőke természetében áll, hogy — mint a csiga — behuza csápjait, a mikor nincs konjunktúra.

A kis és középrafinériák megvárják, amíg a Distributia ebben a lehengerelési hadjáratban kifulladás, ráfizetései tovább már nem bírja és árait fokozatosan emelni kénytelen.

Ugy, hogy visszatér majd az eredeti 12–14 lej-es árákhoz. A közép- és kisrafinériák akkor fognak majd megint előtörni.

Szakkörökben felvetődik a kérdés: nem volna-e a Distributia számára helyesebb, ha megvenné ezeket a közép- és kisfinomítókat?

A mai leromlott gazdasági viszonyok mellett csak helyes volna, ha a benzint és a petroleumot minél olcsóbban lehetne árusítani az egész vonalon. De ezt nem dömpinggel, a nagyrafinériáknak adott favorizálási politikával kell elérni, hanem

olyan kedvezményekkel, amelyek mellett mindegyik gyár egyformán konkurálhat. Az adókat vigyék le, a fuvarkezdvevényt terjesszék ki s.

A kalkulációkban és a hozadékokban beállott abnormalis felfordulást egyébként egyik legközelebbi számunkban világos és pontos adatokkal fogjuk megvilágítani.

Kisebbségi vezetője is van a Mezőgazdasági Hitelintézetnek

Bukarest, június 23.

A kormány hosszas tévovázás után végre kinevezte a közeljövőben megalakítandó Mezőgazdasági Hitelintézet

Keleti levelek

15.

Iria: Baktay Ervin

A bazáron tul, az anglikán templom mögött emelkedik a Dzsákó-hegy. Jó háromnegyed órába beletelik, míg feljutunk a tetejére. Hatalmas, évszázados fák közt kanyarog az ösvény, a hegyoldal meredek s a házak rövidesen elmaradnak. Igazi indiai hegyvidéki erdőben megyünk fölfele, egyre fölfele. Az ágakról majmok fintorgatják pofájukat a járókelőre és lépten-nyomon átszaladnak az ösvényen, hogy biztosabb távolságban kerülve, visszanezzenek és kritikus pillantásokkal vizsgálják az érkezőt. A Dzsákó-hegy a majmok paradicsoma. A hindu különben sem bántja a majmokat. Ez természetes is. Hiszen a hinduk egyik legszentebb könyve, a Rámájana beszéli el, hogyan sietett a száműzött, emberektől megtagadott Ráma segítségére Hanumán, a majmok királya, négykezü vitézeinek seregével. Rámá Visnunak, a világfenntartó Istennek földi megtestesülése, avatárja volt s a hívő hindu még manapság is hálával, szeretettel fizet a majmoknak, amiért őseik híven szolgálták a földreszállt isteni host. Indiaszerte mindenütt megtaláljuk Hanumán templomát. Ilyen templom áll a szimlai Dzsákó-hegy tetején is. Egyszerű kis építmény az egész, a homlokzatára felillesztett kőből készült, elhunyt fiának emlékeztetőre.

Mikor a templomhoz közeledem, szalasz, őszszakállu bráhma jön elé. Mögötte egy másik, ennek meg fekete a szakála, — a vezeklők módjára csupán egy kendődarab övezi bronzszínű, aranyos testét. De a vállán átvetve díszlik a háromszoros gyapotszínor, a bráhma tiszteletreméltó jelvénye. Ők gondozzák a templomot és ők látják el eleséggel a Dzsákó-hegy szent majmait, Hanumán leszármazottjait. Természetesen a jámbor hívők és látogatók kegyes adományaiból. Mindjárt azzal is kezdem, hogy illő módon, összetett kezekkel üdvözlöm a bráhmant és egy rupiát ajánlok fel a templom számára. Erre az időshebbik bemegy a templom mögött álló kunyhóba és egy jókora zacskó „majomcsemegéit“ hoz. Megváltottam a jogot, hogy a szent hegy majmait jól tartsam. Már jönnek is mindenfelől a kíváncsi erdőlakók. A majomanyák a hónuk alatt szorongatják ráncos, gondterhelt képü apróságait, vagy négykézen lehajolva sietnek elő a sürüből, míg porontyuk fejfel lefelé lógva anyjuk hasa alatt csimpaszkodnak a szerető szülő bundájába.

Egy perc alatt vagy ötven-hatvan ma-

KAWECO
TÖLTŐ TOLL
nem létezik jobb.
550 650 850 950

(Creditul Agricol) vezetőségét. Az új állami intézet elnöke Al. Nasta egyetemi tanár lett, aki mellett négy adminisztrátor délegu fog működni, akik az intézet tényleges vezetését végzik. A négy igazgató között kisebbségi ember is van, Fritz Konnerth, volt német képviselő, aki, mint ismeretes, most elesett a brassói mandátumtól és akit a kormány ugylátszik, ily módon akar most kárnótolni.

Iskolák Egyesülétek

— A BRASSÓI RÓM. KATH. FŐGIMNÁZIUMBAN június hó 24-én, szerdán délután 5 órakor lesz a nyilvános, műsoros évzáró ünnepély. Erre s a másnap az intézet kápolnájában tartandó hálaadó istentiszteletre a t. szülők, az intézet barátait, öreg diákjait s a nagyközönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Együttal felhívja az igazgatóság a városi elemi iskolák negyedik osztályát most végzett tanulókat szülőit, hogy akik a fő gimnázium első osztályában öhajják gyermekeiket tovább taníttatni, előzetes beírás végett, július hó 1–3 napjain délelőtt 9–12 óráig okvetlenül jelenjenek meg az igazgatói irodában, hogy helyük biztosítva legyen. Vidéki tanulók az internátushoz való elhelyezés végett, osztályra való tekintet nélkül, írásban jelentkezhetnek.

Bazár-élet — Majmok

jom vesz körül. A közönséges barnabundájú indiai majmok fajtájához tartoznak. A nevük bandar. Egy jól megtermett him, élelmesebb a többinél, nem vár, amíg osztogatni kezdem az elemőzsiát, hanem szépen elem telepszik az alacsony kőfalra, egyik mancsával megfogja a kezemet erősen, a másikkal pedig nagy nyugodtan bele-belenyul a zacskóba és tele tenyérrel tömi szájába a csemegét. Nagyon szemrehányó tekintetet vet reám, mikor magam is belemarkolok a zacskóba, hogy a szerényebb Hanumán-ivadékoknak is juttassak a lakomából. Egyszerre csak megszólal a fiatalabb bráhma: „Bandar ká rádza átá hél“ azaz: Jön a majomkirály!

FÁJDALMAK
KÖSZVÉNY,
REUMA

AKNÉ, HERPESZ
EKGZEMA, GÖRCSÉR,
TÁLYOG, FLÉBIT.

Asszonyok akiket vérük kinoz

A fájdalom az artritikus tulajdonsága. Akut fájdalom, idegfájdalom, a köszvény kínjai és a reuma gyötrelmei, a testi és lelki fájdalom, amelyet előidézik a borbaj, a görcsér borzalmak, valamint a flébit és tályog által okozott szenvedések, a nők havibajos fájdalmai, valóságos pokollá teszik az életet. De az artrizmus végre legyőztük a RICHELET VERTISZTITÓ, a vér felfrissítő módszere által, amelyet a világ legválogatottabb orvosi tekintélyei írnak elő a betegek részére.

A RICHELET VERTISZTITÓ legyőzi a legakutabb fájdalmaikat. Beheggeszt a sebeket, eltünteti még a nyomát a bőrbetegségeknek s megszabadítja a szervezetet a legveszedelmesebb fertőző elemektől, melyek megmérgezik.

NEURALGINE

JURIST
FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFÁJÁS HÜLÉS MIGRÉN
REUMÁS FÁJDALMAK
ELLEN
PHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

Megkapják a kitűzött jutalom egyrészét az adóbehajtó közegek

Bukarest, június 25.

Pontosan egy éve annak, hogy a pénzügyminisztérium az adóbehajtás fokozása érdekében elhatározta, hogy közegeinek ösztönzésére prémiumokat fog adni a befolyt összegek után. A jutalék alapján érdekelt kincstári apparátus erre a rendeletre megindította az adóprést, amely tízezerszármra hengerelte le a fizetni nem tudó egzisztenciákat. Az államkassza ugyan nem sok hasznat látta annak, hogy néhány ezer lejese adótartozás miatt sokkal nagyobb értékű vagyontárgyakat kőtyaveféltek el a sűrűn lezajlott árveréseken, de a buzgó behajtóközegek is sokáig kellett várjanak a jölmegérdemelt jutalomra.

Most azután Z. Bratescu pénzügyi államtitkár 177165. számú rendeletével intézkedett, hogy az adóbehajtásban részt vett perceptorok, jegyzők és adóügynökök megkapják a nekik járó jutalék — egyrészét. A pénzügyigazgatóságok a rendelet értelmében június 25-ig kötelesek összeállítani mindazoknak a tisztviselőknek a névsorát, akiknek az 1930. évben befolyt egyenesadóból jutalék jár. A behajtott összegbe az egyenesadón kívül beleszámít a pótdadó, az alkalmazotti adó és az utadó, de a bírságok nem. A jutalom nagysága a behajtott és a kivetett összeg, illetve a hátralékos adó közötti százalékaránytól függ.

Az adóhátralékok behajtásáért járó 3 százalékos prémiumból a jegyző, vagy az adófőnök 25 százalékat kap, az adóügynökök egyenlő részesedéssel 75 százalékat, ahol kettőnél több adóügynök van. Ha csak két ügynök van, ezek 30—30 százalékat kapnak, a jegyző vagy a perceptor 40 százalékat. Ott, ahol csak egy adóügynök és vagy a jegyző, vagy az adófőnök szedte be az adót 50—50 százalékos a részesedés. Egyelőre a behajtott összeg után járó 6 százalékos jutalomnak csak a fele kerül kifizetésre, a másik három százalék a minisztérium további utasításáig konszervációban marad az illetékes pénzügyigazgatóságnál.

Bratescu államtitkár rendelete szerint azok a pénzügyigazgatók, amelyek 15 napon belül nem küldik be a jutalomra jogosultak kimutatását, elesnek a prémiumtól.

Ujból kormányválság van Jugoszláviában

Belgrád, június 25.

Belgrádból érkező hírek szerint a jugoszláv kormány nemrégiben történt átszervezése nemhogy megoldotta volna a belpolitikai válságot, hanem még ki is élezte azt. Az átszervezés során ugyanis a pénzügyi tárcát és az egyik fontos gazdasági tárcát kivették a horvátok kezéből, ami a horvát miniszterek között nagy elkeseredést váltott ki.

Vasárnap délután a horvát miniszterek külön tanácskozásra ültek össze a elhatározták lemondásukat. A határozat értelmében hétfőn Sebenik, Svrljuga, Neudorfer és Preka miniszterek eljutatták Zsifkovics miniszterelnökhöz lemondó leveleiket. Hamarosan csatlakozott hozzájuk az egyedüli szlovén mi-

CEMENT- és AGYAGIPARI GÉPEK

Cséplőgépek, lokomobilok

Cementtöcserepek, üvegszobrok, blokkok, cementlapok, csövek, kutgyűrűk, vályuk, betonkeverőgépek, gipszlemozgépek stb. gyártására. I-ma cementfestékek. Agyagtégla és csereprések, hengerművek, kőzúzók, komplett cement- és agyagipari berendezések.

Raktárról szállítja:

„MODERNA”
építőipari Gépek R.-t.

Brassó, Kis-utca 14. szám.

Mellett gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat.

Költségvetések, prospektusok díjmentesen

Gütermann & Co.

Védjegy:

Schapp-selyem

Elismert legjobb minőség!

Főképviselet egész Romániában:

Gépselyem-gyárak

Gomblyukselyem

ORA, 45/3, 10 méter.
HALMA, 30/3, 10 méter,
HELA, 40/3, 10 méter

Gépselyem

LABORA, 130 3, 50 méter
KORONASELYEM, 50 méter

Védjegy:

Reall-selyem

Vigyázn! a védjegyre!

BUCUREȘTI, Bulev Maria 8

niszter is s így teljessé vált a szerbektől való elkülönülés.

Zsifkovics még nem adott választ a lemondásokra. Valószínűnek látszik, hogy ezt az újabb kormányválságot már aligha lehet olyan könnyűszerrel elintézni, mint a legutóbbit.

32 képviselője van már az új magyar parlamentnek

Budapest, június 25.

A magyar választási kampányban vasárnap zajlott le az utolsó agitációs nap. A kerületekben lent jártak csaknem az összes jelöltek, akik nagyszabású kortesbeszédekkel igyekeztek maguknak a választások bizalmát biztosítani.

Eddig már harmincöt kerületnek van egyhangulag megválasztott képviselője, leginkább a kormány emberei, közöttük Mayer János, Gömbös Gyula, Szitot-szky, Zsitnay, Pesthy Pál; továbbá Ap-ponyi és Grätz Gusztáv.

Nagy-Budapest négyszázezer választójától tizenhét párt 342.966 ajánlást szer-

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 14189—1931. serv. econ.

HIRDETMEY

Ezennel közhirrre tesszük, hogy folyó évi június hó 27-én délelőtt 8—12 óráig a Stupini-Hälchiu—Codlea, (Méhkertek—Höltővén—Feketehalom) közötti területen lögyakorlatok ágyukkal fognak tartatni.

A lakosoknak e napon mindenféle közlekedés, valamint a marhák legeltetése, a veszélyeztetett területen és a Hälchiu—Stupini—Ghimbav, valamint Codlea—Hälchiu közötti utakon szigorúan tiltva van.

Épügy tiltoa van a gyakorlatok után talált, fel nem robbant lövedékeket, vagy azoknak részeit érinteni.

Az ilyen lövedékekről az illető előljáróság vagy a csendőrség azonnal értesítendő.

Brasov, la 20. Junie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte:

Suciu m. p.

Secretar General:

Socaciu m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 14707—1931. serv. intrepr.

HIRDETMEY

1. Köztudomásra hozzuk, hogy Brassó városa egész területén tűzjelzők lettek felállítva. 2. Ezen tűzjelzők folyó évi június hó 22-én lettek a városnak átadva és közhasználatra bocsátva.

3. Tekintettel arra, hogy a város ezen hálózatot nagy áldozatok árán létesítette, mindenképp elvárjuk, hogy a készülékek rosszakaratu megrongálását, vagy működésbe hozatalát mellőzni fogja, ezt annál is inkább, mivel minden visszaélés ezen tűzjelzőkkel, pénz- és szabadságbüntetéssel lesz sújtva.

4. Minden polárnak kötelessége, bármilyen általa észlelt visszaélést azonnal bejelenteni. 5. A tűzjelzőket csak tűz, vagy baleset esetében szabad használni.

6. Szigorúan szem előtt tartandó, hogy csak azon készülékek hozassanak működésbe, amelyek a tűz színhelyének közvetlen közelében vannak.

7. Miután a tűzoltók mindig a működésbe hozott tűzjelzőhöz fognak sietni, szigorúan tilos más városrészbéli készüléket használni, még akkor sem, ha onnan a tűzet más városrészben látni lehet.

8. Tűz esetében a tűzjelző üvegablakja be lesz törve, a gomb meg lesz nyomva és a tűzoltóság megérkezése bevárandó, ezt azon célból, hogy az illető a tűz helyéhez vezesse.

Brasó, 1931. június hó.

Comisia Interimară,

Presedinte:

Suciu m. p.

Secretar General:

Socaciu m. p.

Tudomásul hozom, hogy a brassói

Metropol kóser étterem

vezetést átvettém. — Garantált jó házi koszt. Elsejétől olesó havi abonoma, 3 fogásos ebéd 1000 lej. Házhoz szállítva 900 lej. — Utazóknak kedvezmény. Szíves pártfogást kér

H. O. Rosenbaum, üzletvezető

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Arkoson (Sepsiszentgyörgy mellett) egy kastélyszerű urilakás 7 hold belsőszéggel, 39 hold erdővel együtt eladó. Al-lattényészésre és fajbaromfi tenyésztésre kiválóan alkalmas. Érdeklődni lehet dr. Barabás és Sipos. Sepsiszentgyörgy.

Traktorok, cséplők, elevátorok, motorok, hengerek, siksziták és mindenféle malmai gépeket olcsón szállítunk. Friedrich-gépgyár, Temesvár. 13592

Bolonyai házamat elcsere-l-ném kisebb belvárosi házzal, értékkülönbözötét fizetem. Adler Oszkár Brassó, Kapu-ucca 14. 13579

KERESEK egy kis autót. Fotó „MIMOZA” Brassó, Ca-lea Victoriei 18. 13602

Eladó 60 hektó küküllőmenti bor, gróf Beldi dicsősémtár-toni pincéjéből. 13598

Lakás

Butorozott különbejáratu szobát keresek, fürdőszoba használattal, csendes szép helyen, állandóra. Ajánlatokat „Azonnalra” jelígre kérek. 13609

Szoba, konyha, kamarával július 15-re kiadó. Brassó, De-restyei ut 9. sz. 13601

Allást nyer

Kertészsegédet és virágkötő-zőnt azonnalra felvesz Harsá-nyi kertész Szatmár, Rákóczi-ucca 41. 13576

Vendéglőbe kiszolgálóleány — magyar-német-román nyelv-tudással — azonnalra felvéte-tik. Brassó, Vasut-ucca 52. 13593

Gépirónó perfekt román, fel-vétetik. Jelentkezni kizárólag szombatban 6—7 között. Cim 13603 sz. alatt a brassói kiadó-ban.

Vegyes

Jóforgalmu helyen berende-zett fodrászüzlet azonnal ki-adó. Szabó Sándor, Brassó, Gácsmajor 45. 13600

ZAJZON FÜRDŐN pensioi ellátás napi 180—200 lejért kap ható, az Aujdukevits-parkban. 13610

Házasság

42 éves hivatalnok, olyan in-telligens, csinos és abszolút ki-fogástalan nő ismeretségét ke-resi, aki a Bicsérdy-musnak hive. Vagyon nem határoz. Diszkreció biztosítva. Leveleket dupla borítékba, „Termé-szetes élet” jelígre e lap ki-adóhivatalába kérem küldeni.

30 éves igen szép hajadon ismerősöm férfihez menne, kinek 1.300.000 lej hozo-mánya van. Biztos existen-ciaju urak teljes című leve-lét „Videki” jeigére a bras-sói kiadóba kértetnek.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy raktár a **Brassói Lapok Könyvos-tályában**. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 14599—1931. serv. econ.

HIRDETMEY

Ezennel közhirrre tesszük, hogy folyó évi június hó 24., 25. és 26-án a Pojánában, az „Orendi” domb mellett lögyakorlatok, éles töltényekkel lesznek tartva.

A veszélyeztetett területen való közlekedés tilos.

Brasov, la 22. Junie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte:

Suciu m. p.

Secretar General:

Socaciu m. p.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

ABRASSOI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálnak.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — **Dés:** Str. S. Barnaúti 10. (Osz-tian Kálmán) — **Déva:** Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye-ek részére. **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — **Marosvásár-hely:** Benjámín Árpád. Szentgyörgy-u. 6. — **Nagyszombat:** Str. Turaului 13. (Szigetvári László) — **Nagyvárad:** Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — **Szatmár:** Rákóczy-ut 37. (Kertész László) — **Szatmár- és Máramarosmegyék részére — Szilágysomlyó:** (Halperin Ernő) — **Temesvár:** Gyárvaros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dánsz József.)

megbízások felvételére és fizetések átvételére lenti, helyi megbízottakon kívül a kőv. központi me-gbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

Műszaki újdonság!

A

„BIZERBA”-mérlegek

semmilyen súlyt nem igényelnek, teljesen önműködők

Vezérképviselő:

Rudolf Habermann,

NAGYSZEBEN—SIBIU

Piața Reg. Ferdinand 6.